

1 Strømkrisen må løses

2

3 Fra tidlig på 1900-talet har vi som nasjon bygd opp et system på kraftsektoren som har tjent
4 oss godt. Det har sikret landet forsyningsikkerhet og lave strømpriser. Norge har
5 opparbeidet en viktig konkurransefordel, der norske strømpriser har ligget vesentlig lavere
6 enn i land vi konkurrerer med. Nå er denne fordelten i ferd med å forsvinne.

7 Siden sommeren 2021 har strømprisene i Norge steget til nivåer vi ikke har sett før her i
8 landet. De høye strømprisene har ført til økte priser på nær sagt alle varer og tjenester, med
9 høyere inflasjon og økte renter som resultat. I sum har strømpriskrisen fått dramatiske
10 konsekvenser for innbyggere og næringsliv.

11 Det er etablert midlertidige kompensasjonsordninger som letter byrden noe for
12 husholdningene. Kompensasjonsordningen for næringslivet er derimot ikke på langt nær god
13 nok.

14 Strømprisøkningen i Norge har direkte sammenheng med den stadig tettere tilknytningen til
15 Europas energimarked, og i særdeleshet med de to siste likestrømkablene til Tyskland og
16 Storbritannia. Energimangelen i Europa preger prisene vi ser i dag.

17 I Hurdalsplattformen er det slått fast at konkurransefordelen vi har hatt i Norge med lave
18 strømpriser skal videreføres, hvilket er en viktig forutsetning for å utvikle attraktive
19 lokalsamfunn og lønnsomt næringsliv i hele landet. Dette er i direkte strid med prinsippene i
20 EUs energimarked, der målet er like energipriser i hele markedet.

21 Senterpartiet i regjering må sørge for at de problemene som følger av et dysfunksjonelt
22 strømmarked følges opp gjennom en helhetlig politikk som sikrer suveren norsk styring og
23 kontroll over vannkraftressursene, og alle avgjørelser med betydning for energisikkerheten
24 og strømprisene i Norge. Parallelt må vi øke kraftproduksjonen, og øke
25 energieffektiviseringen for å møte det grønne skiftet, og sikre langsiktig stabile og lave
26 strømpriser.

27

28 Tiltak kan deles inn i kortsiktige og langsiktige tiltak.

29 Regjeringen må umiddelbart sikre folkevalgt styring og kontroll over krafta basert på
30 følgende prinsipper:

- 31 • Forsyningsikkerheten må sikres gjennom krav til magasinbefylling. Det kan ikke tillates
32 netto energiekspport når vannmagasiner er under median nivå. Det må fastsettes
33 kapasitetsgrenser for kraftutveksling som ivaretar et slikt prinsipp.
- 34 • Ingen nye strømkabler til utlandet.
- 35 • Stoppe elektrifiseringen av sokkelen.

- 36 • Statnett skal fortsette å administrere kjøp og salg av strøm gjennom kablene. Det skal
37 sikre eksport av overskuddskraft, en balansert kraftutveksling og mulighet for import
38 når vi trenger det.
- 39 • Prisen på norsk kraft til strømkunder i Norge skal være stabil og i størst mulig grad
40 gjenspeile produksjonskostnadene, med naturlige påslag for kapitalkostnader,
41 utvikling/oppgradering og fortjeneste for eierne. Norge må derfor frikoples fra
42 prisdannelsen i det sentraleuropeiske/britiske markedet.
- 43 • Regjeringen må ta initiativ til forhandlinger med EU for å finne omforente løsninger,
44 der EØS-avtalen hindrer Norge i å treffe ensidige nasjonale løsninger.
- 45 • Dersom prisnivået fremover ikke ivaretar Senterpartiets mål om stabile, forutsigbare
46 og konkurransedyktige priser, må regjeringen gjennomføre en langt mer omfattende
47 midlertidig strømstøtteordning. Den må innebære norske husholdninger,
48 næringslivet og offentlig sektor får strømpriser som ligger markert under prisene i
49 landene vi konkurrerer med. Bare da vil den historiske norske konkurransefordelen
50 bli gjenskapet.
- 51 • Redusere avgiftene for kjøp og installasjon av småskala fornybare energikilder for
52 privatpersoner.
- 53 • Øke rammene til tilskuddsordninger for fornybar energi i landbruket.

54

55 Langsiktige tiltak inkluderer:

- 56 • Å legge til rette for ny fornybar kraftproduksjon i Norge. Lokalsamfunn som stiller
57 arealer til disposisjon, må ha økonomiske fordeler av dette. Regelen om at
58 kommuner selv må bestemme hvilke anlegg de ønsker i sin kommune, må
59 overholdes.
- 60 • Kraftig styrke virkemidlene som bidrar til å øke energieffektiviteten i
61 kraftproduksjonen.
- 62 • Regjeringen lanserer en egen plan med bred og massiv satsing på
63 energieffektivisering i det offentlige, næringslivet og for husholdningene gjennom
64 statlige støtteordninger.
- 65 • Ruste opp vannkraftanleggene for å øke kraftproduksjonen.
- 66 • Ruste opp strømmettet i hele landet.
- 67 • Utrede kjernekraft som en mulig ny energikilde, inkludert mikrokjernekraft, thorium
68 og saltsmeltedreaktorer.
- 69 • Utvikle småskala energiproduksjon og energilagring.